

podniku není všeobecným, nýbrž v jistém směru na jednotlivé odbory obmezeným. Není také stěžovatelkou představitelkou v šeho průmyslu lihovarnického, vždyť sama v dovolací stížnosti uvádí, že dvě společenstva, jež ji založila a jsou jejími jedinými členy, zahrnují v sobě téměř všechny lihovary Československé republiky. Tedy téměř všechny a nikoliv tedy všechny. Vzhledem k tomu a vzhledem k vyjádření komise pro obchodní a živnostenskou komoru v Praze ze dne 18. října 1921 není přípustno ani označení »všeobecná« ve znění firmy, o jejíž zápis se jedná. Jak již řečeno, jsou jedinými členy společnosti dvě společenstva s ručením obmezeným, totiž svaz československých průmyslových liho varů, zapsané společenstvo s ručením obmezeným a družstvo hospodářských liho varů pro prodej líhu v Praze, zapsané společenstvo s ručením obmezeným. Co jest účelem společenstva, stanoví přesně § 1 zák. o společenstvech. Účel ten spočívá v podpoře výdělku nebo hospodářství vlastních členů, jest tedy čistě hospodářským. Z citovaného § 1 a dále z § 88 téhož zákona plyne, že každý jiný účel jest vyloučen a nesmí býti připuštěn, § 88 přímo prohlašuje trestným rozšiřování činnosti společenstva na jiné než v § 1 vytčené předměty. Nedovolené a zakázané rozšiřování by však nastalo, kdyby, jako v případě tomto, dvě společenstva s ručením obmezeným se spojila k založení nové společnosti s r. o., jež by pak prováděla obchody a jednání toho druhu, jaké jsou v odstavcích b), c), d), e) a f) smlouvy společenské vytknuty a jež by žádné společenstvo provozovati nesmělo. Jelikož obě společenstva jsou zakladateli a jedinými členy nově se tvořící společnosti, je zřejmo, že vlastním účelem nového podniku by bylo prováděti to, co zakládajícím společenstvům jest zabráněno a že jedná se o obcházení zákona. Správně tedy rozhodnuto, že ustanovení ta z § 1 společenské smlouvy vypustiti dlužno.

Čís. 1659.

Nedostavil-li se v řízení o žádosti za dobrovolný rozvod manželství od stolu a lože jeden z manželů ku smiřovacímu pokusu, řízení se zastaví.

(Rozh. ze dne 9. května 1922, R I 520/22.)

Soud první stolice zastavil řízení o žádosti za dobrovolný rozvod manželství od stolu a lože, ježto se manželka k druhému a třetímu smiřovacímu pokusu nedostavila. Rekursní soud usnesení potvrdil a Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Povolení dobrovolného rozvodu manželství musí předcházeti tři smiřovací pokusy dle § 104 obč. zák., jež dle ustanovení § 2 zák. ze dne 31. prosince 1868, čís. 3 ř. zák. z r. 1869 — není-li souhlasné žádosti manželů o rozvod připojeno potvrzení příslušného duchovního o marně předsevzatých pokusech smíru — má předsevzítí soud. Tyto smiřovací pokusy mohou dle povahy věci býti předsevzaty, ač-li nemají klesnouti na bezvýznamnou formalitu, za současné přítomnosti obou manželů, neboť jen v tom případě mohou míti účinek zákonem zamýšlený, poněvadž pouze

tím způsobem lze docílit smíření se obou manželů, což jest pravým účelem smířovacích pokusů. Od požadavku současné přítomnosti obou manželů lze upustiti jen výjimečně v případech, kde zvláštní okolnosti (na př. nezhvěstnost, neb duševní choroba jednoho z manželů) odchýlíku ze všeobecného pravidla odůvodňují. Nedostaví-li se jeden z manželů k některému smířovacímu roku, dlužno za to míti, že jeho žádost o dobrovolný rozvod nebyla vážně míněna a že na ní více netrvá, a nelze proto povolití v tom případě dobrovolného rozvodu manželství a to tím méně, že zákonná podmínka tří smířovacích pokusů splněna nebyla. Poněvadž v tomto případě manželka se nedostavila ke druhému a třetímu smířovacímu pokusu, znemožnila vykonání dvou smířovacích pokusů se strany soudu a zmařila předpoklad pro povolení dobrovolného rozvodu manželství od stolu a lože.

Čis. 1660.

Uzavřena-li smlouva za podstatného, pro obě strany samozřejmého, byť i výslovně neprohlášeného předpokladu, může, jedná-li pak smluvník na úkor druhého smluvníka způsobem, onen předpoklad mařícím, ohrožený smluvník domáhati se zrušení smlouvy a zjednání předešlého stavu.

Použitelnost zásad t. zv. přirozeného práva.

(Rozh. ze dne 9. května 1922, Rv I 966/21.)

Žalobce odprodal ústní smlouvou ze dne 11. října 1919 žalované od svého pozemku č. kat. 7 v T. dílec ve výměře 505 m² za trhovou cenu 100 K, kterou žalovaná ihned vyplatila. V písemném vyhotovení smlouvy ze dne 4. prosince 1919 nevyhradil si žalobce ani služebnosti vyhlídky, ani světla, ač okna jeho obytné světnice vedla přímo na odprodaný pozemek. Žalovaná, sloučivši koupený pozemek se svým dvorkem č. k. 7 v T., užívala jej po celý rok jako jeho součástí, aniž by na něm podnikla nějakou změnu, kterou by vyhlídka nebo světlo žalobcovy světnice byly dotčeny. V prosinci 1920 však žalovaná, chtějíc žalobci zameziti vyhlídku do svého dvorku, vyrovnala na koupeném pozemku před jeho okny otýpky klestí a později postavila tam vysokou prkennou hradbu, kterouž žalobci vyhlídku úplně odňala a přístup světla podstatně omezila, aniž by žalobce mohl zjednati nápravu, neboť zřízení jiných oken bylo z technických důvodů vyloučeno. Žalobce, trvaje na tom, že prodal žalované pozemek pouze s tou podmínkou, že jej nikdy nezastaví a jej výhradně tak užívati bude jako on užíval a že tudíž jedině v tom smyslu své svolení ku prodeji pojímal, domáhal se žalobou, by trhová smlouva byla pro tento omyl uznána neplatnou a žalovaná odsouzena, koupený pozemek mu vrátiti. Žalovaná namítala, že slovné znění trhové smlouvy odpovídá úplně ujednání stran, a popírala jakýkoliv omyl na straně žalobcově. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** žalobu zamítl. **D ů v o d y:** Dle zjištěného stavu věci závisí rozhodnutí sprcu na otázce, zda žalobce při sjednání trhové smlouvy byl skutečně v omylu o obsahu svého prohlášení a zda tento omyl způsobil neplatnost smlouvy. Dle zákona činí omyl obligační smlouvu neplatnou jen tehdy, když: 1. týká se takového kusu smlouvy, jenž dle prohlášení, objektivně posouzeného, jest hlavním kusem smlouvy a když